

بند «۱» ماده (۱۵)

این بند قوانین مربوط به اهلیت اتباع افغانی که در کشور جمهوری اسلامی ایران ساکن هستند مطابق کشور دولت افغانستان بیان می‌کند، که از لحاظ شرعی محل تأمل به نظر می‌رسد، به‌خصوص در مورد سن مسئولیت کیفری و قابلیت محاکمه و مجازات متهمین افغانی که در ایران مرتکب جرم شده‌اند.

بند «۳» ماده (۱۸)

از آنجا که در این بند درخصوص **قیمومت** و سرپرستی اتباع محجور ایرانی که اموال یا محل سکونت آنها در کشور طرف تعاهد (افغانستان) است، قوانین و مقررات قیمومت و سرپرستی کشور طرف تعاهد را لازم‌الاجرا دانسته است، محل تأمل و ایراد شرعی است.

نتیجه

با عنایت به موارد فوق، ایراد شرعی شورای نگهبان به نظر وارد بوده و در صورتی که بنابر مصالح ملزمه و ضرورت امر نمایندگان محترم همچنان تصویب این لایحه را لازم و ضروری می‌دانند می‌توان از باب تحقق عنوان ثانوی ضرورت بر تصویب لایحه حاضر در قالب احکام ثانویه اصرار کرد تا موضوع در مجمع تشخیص مصلحت نظام طرح و تصویب شود.

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه موافقتنامه همکاری قضایی بین جمهوری اسلامی ایران

و جمهوری اسلامی افغانستان»

(اعاده شده از شورای نگهبان)

تحلیل ایراد شورای محترم نگهبان

نسبت به لایحه مصوب شده حاضر شورای محترم نگهبان در یک اظهار نظر کلی و با تأکید بر ماده (۱۷)، آن را واجد ایراد مغایرت با موازین شرع دانسته‌اند که در تشریح ایرادهای شرعی وارد بر این لایحه می‌توان موارد ذیل را برشمرد:

مواد (۱)، (۲)، (۹)، (۱۹)، (۲۰)، (۲۴)، (۲۷) و (۲۹)

با عنایت به موارد متعددی که اعمال مقررات قضایی دولت افغانستان را برای جمهوری اسلامی ایران لازم‌الاجرا دانسته، به نظر می‌رسد که از لحاظ شرعی قابل بررسی و تأمل است، زیرا آنکه این امر، مستلزم تأیید صحت قوانین و صحت آیین دادرسی افغانستان و نیز اثر دادن به احکام دادگاه‌های کشور افغانستان ولو برخلاف شرع صادر گردیده باشد، است که با عنایت به نظرات پیشین شورای محترم نگهبان درخصوص لوایح مشابه، مجموعه لایحه، علاوه بر مغایرت با اصل شصت و یکم قانون اساسی، از منظر شرعی محل تأمل است.

لازم به ذکر است وجود ماده (۱۱) موافقتنامه که یکی از دلایل امتناع از انجام همکاری را تغایر با اصول بنیادین حقوقی در کشور دانسته بر طرف‌کننده ایراد فوق نمی‌باشد.